

[Home](#)>[Gerechtelijke procedures](#)>[Civiele zaken](#)>[Bewijsverkrjging](#)

Op civielrechtelijk vlak blijven lopende procedures en procedures die voor het eind van de overgangperiode zijn ingeleid, onder het EU-recht vallen. Zoals overeengekomen met het VK, wordt alle informatie op dat gebied in verband met het Verenigd Koninkrijk tot eind 2022 op het e-justitieportaal bijgehouden.

Bewijsverkrjging

Noord-Ierland

1 De bewijslast**1.1 Wat zijn de rechtsregels betreffende de bewijslast?**

In algemene zin ligt de bewijslast bij de partij die zich op een bepaald feit wil beroepen. De verzoeker (in Noord-Ierland de "plaintiff", ofwel "eiser") moet de feiten die aanleiding zijn tot zijn vordering bewijzen, terwijl de verweerder de feiten moet bewijzen waarop hij zich in zijn verweer wil beroepen.

1.2 Bestaan er rechtsregels krachtens welke bepaalde feiten niet hoeven te worden bewezen? In welke gevallen? Kan bij deze vermoedens een tegenbewijs worden geleverd?

Er kunnen feiten zijn die op grond van de wet of van een reeds bestaande overeenkomst tussen de partijen niet bewezen hoeven te worden. Bovendien kan de rechtbank bepaalde feiten, bijvoorbeeld feiten die algemeen bekend zijn, bewezen achten door ze onder "judicial notice" te aanvaarden. Sommige vermoedens kunnen bijvoorbeeld afdoend bewezen worden geacht als zij door de wet worden bevestigd, terwijl andere weerlegbaar zijn, bijvoorbeeld het vermoeden dat een persoon gezond is van geest.

1.3 In welke mate moet de rechtbank overtuigd zijn van een feit om zijn oordeel erop te mogen baseren?

De rechtbank moet overtuigd zijn van een feit op grond van de "mate van waarschijnlijkheid", d.w.z. dat de kans dat het waar is ten minste 51 % bedraagt, en de kans dat het niet waar is hoogstens 49 %. Als een feit eenmaal op grond van de mate van waarschijnlijkheid bewezen wordt geacht, geldt het als een vaststaand feit.

2 Het verkrijgen van bewijs**2.1 Kan bewijsverkrjging enkel op verzoek van een partij plaatsvinden of kan de rechter in bepaalde gevallen eigener beweging bewijs verkrjgen?**

Als algemene regel geldt dat de rechter, behalve onder specifieke omstandigheden, niet mag eisen dat een getuige de zitting bijwoont, maar hij kan wel een getuige oproepen en een reeds opgeroepen getuige opnieuw oproepen. Krachtens de regels voor gerechtelijke procedures in Noord-Ierland kan de rechter naar eigen inzicht een persoon gelasten de procedure bij te wonen en stukken over te leggen.

2.2 Als een verzoek tot leveren van bewijs is toegewezen, welke stappen volgen dan?

Als een partij, veelal via haar advocaat, toestemming krijgt om een bepaalde getuige op te roepen, wordt die getuige eerst ondervraagd door de eigen advocaat van die partij (die getuigenis wordt "evidence-in-chief" genoemd) en vervolgens door de advocaat van de andere partij. Ook de rechter kan de getuige vragen stellen, en hij zal vervolgens de advocaten uitnodigen om, als zij dat willen, nader in te gaan op zaken die uit die vragen naar voren komen.

2.3 In welke gevallen kan de rechter een bewijsaanbod afwijzen?

In bepaalde gevallen, bijvoorbeeld als de getuige een zitting in privé zou bijwonen, kan de getuige alleen met toestemming van de rechtbank formeel worden opgeroepen. In alle overige gevallen is het niet aan de rechter om te bepalen welke getuigen worden opgeroepen, al kan hij wel kosten in rekening brengen bij een partij die overbodige getuigen heeft opgeroepen.

2.4 Wat zijn de verschillende bewijsmiddelen?

Het belangrijkste bewijsmiddel is het mondelinge getuigenbewijs. Een schriftelijke getuigenverklaring, zoals het verslag van een deskundige, en documentair bewijs, zoals een (land)kaart, kunnen ook worden gebruikt.

2.5 Wat zijn de methodes om bewijs te verkrijgen van getuigen en zijn deze verschillend van de middelen om bewijs te verkrijgen van deskundigen? Wat zijn de regels betreffende het overleggen van schriftelijk bewijs en deskundigenrapporten/-adviezen?

De belangrijkste methode is mondelinge bewijsvoering via de partijen en hun getuigen. Bewijs van een getuige-deskundige (zoals een arts of technicus) kan, met instemming, worden ontleend aan diens schriftelijke verslag. De getuige kan vervolgens worden ondervraagd over specifieke punten. Onder de regels voor procesvoering in Noord-Ierland mogen maximaal twee medisch deskundigen en één andere deskundige getuigenbewijs leveren, tenzij de rechtbank toestemming geeft om meer deskundigen op te roepen.

Ook (land)kaarten of stukken kunnen als bewijsmateriaal dienen; in dat geval moet hun authenticiteit wel naar tevredenheid van de rechtbank worden aangetoond. Bovendien kan de rechter beslissen om zelf een bepaalde locatie te bezoeken of een voorwerp te bestuderen als dat volgens hem kan bijdragen aan de bewijsvoering.

2.6 Hebben bepaalde bewijsmiddelen meer bewijskracht dan andere?

De rechtbank bepaalt altijd zelf hoeveel waarde er aan een bepaald bewijsstuk moet worden gehecht.

2.7 Zijn voor het bewijzen van bepaalde feiten bepaalde bewijsmiddelen verplicht?

Als vermoeden geldt dat feiten mondeling in een openbare terechtzitting bewezen zullen worden.

2.8 Zijn getuigen wettelijk verplicht te getuigen?

Een wilsbekwame getuige die is opgeroepen om een verklaring af te leggen, is verplicht op de zitting te verschijnen; doet hij dat niet, dan geldt dat als minachting van de rechtbank.

2.9 In welke gevallen kan een getuige zich beroepen op het verschoningsrecht?

Een partij kan zich beroepen op het verschoningsrecht op grond van het bestaan van het wettelijke beroepsgeheim; wanneer hij daarmee tegen zichzelf of zijn echtgeno(o)t(e) zou getuigen; in het publieke belang of ten behoeve van een goede rechtsbedeling. Er zijn ook andere, bij wet geborgde vormen van verschoningsrecht, zoals diplomatieke immuniteit. Verder bestaat er een discretionair verschoningsrecht, bijvoorbeeld in verband met informatie die vertrouwelijk is verstrekt.

2.10 Kan een persoon die weigert te getuigen, daartoe worden gedwongen? Kan hij worden gestraft?

Ja. Een getuige die verzuimt te verschijnen nadat hij naar behoren is gedagvaard om te getuigen, maakt zich schuldig aan minachting van de rechtbank. In zo'n geval kan de rechter hem een boete of vrijheidsstraf opleggen, en bevelen dat hij de minachting ongedaan maakt door alsnog te verschijnen en een getuigenverklaring af te leggen.

2.11 Zijn er personen van wie geen getuigenis kan worden verkregen?

Het algemene criterium voor het afleggen van een getuigenis, is geestelijk vermogen. Een persoon wordt geacht in staat te zijn om een getuigenis af te leggen, tenzij hij vanwege minderjarigheid of bijvoorbeeld krankzinnigheid niet begrijpt welke verplichting de eed met zich meebrengt, of tenzij hij de zaak als rechter in behandeling heeft of zich kan beroepen op het verschoningsrecht.

2.12 Wat is de rol van de rechter en van de partijen bij het horen van een getuige? Onder welke voorwaarden kan een getuige worden gehoord via nieuwe technologieën zoals videoconferencing?

De rol van de partijen is om, doorgaans via een advocaat (hoewel zij ook zichzelf mogen vertegenwoordigen), zodanig bewijs aan te voeren dat de rechtbank hun standpunt het meest waarschijnlijk acht. De rechter treedt daarbij op als opperscheidsman, om te waarborgen dat de ondervraging van de getuigen eerlijk en rechtmatig verloopt en relevant is voor de voorliggende kwestie. De rechter kan de getuigen ook zelf ondervragen, en zal de advocaten van de partijen vervolgens de gelegenheid bieden om nader in te gaan datgene wat uit de antwoorden op zijn vragen naar boven komt.

Momenteel wordt in beperkte mate, in bijvoorbeeld het High Court in Belfast, gebruikgemaakt van videoverbindingen of Skype wanneer het voor een deskundige lastig is om vanuit een ander rechtsgebied naar de rechtbank te reizen.

3 De waardering van het bewijs

3.1 Gelden voor de rechter beperkingen om tot zijn oordeel te komen op basis van onrechtmatig verkregen bewijs?

De rechtbank heeft geen algemene discretionaire bevoegdheid om bewijsmateriaal dat op oneerlijke wijze is verkregen, uit te sluiten. Bewijsmateriaal mag enkel worden uitgesloten op grond van een wettelijke bevoegdheid daartoe of wanneer het wordt geschrapt vanwege zijn scandaleuze aard of misbruik van rechtsmiddelen.

3.2 Geldt ook de verklaring van een partij als bewijs?

Ja, een partij mag ook namens zichzelf een getuigenverklaring afleggen.

Links

[Northern Ireland Courts and Tribunals Service](#)

Laatste update: 09/09/2021

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken EJM-contactpunten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. Het EJM en de Commissie aanvaarden geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor informatie of gegevens in dit document of waarnaar in dit document wordt verwezen. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.